

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Tomáše Kocourka, Ph.D., a soudců Mgr. Lenky Oulíkové a Mgr. Miroslava Makajeva ve věci

žalobce: **M. Š.**,
bytem X,
zastoupený advokátkou Mgr. Miluší Pospíšilovou,
se sídlem Paprsková 10, Praha,

proti

žalovanému: **Městský soud v Praze**,
se sídlem Spálená 2, Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 4. 2017, sp. zn. Si 1194/2016,

takto:

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

Vymezení věci a obsah podání účastníků

1. Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), podanou dne 14. 6. 2017 k žalovanému Městskému soudu v Praze a přikázanou k projednání zdejšímu soudu

Shodu s prvopisem potvrzuje: B. M.

usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2017, č. j. Nad 284/2017-42, domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž mu žalovaný sdělil, že podle § 17 odst. 5 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění účinném do 31. 7. 2017 (dále jen „informační zákon“) odložil poznamenáním do spisu žalobcovu žádost o poskytnutí informace, neboť na výzvu nezaplátil úhradu za poskytnutí informace ve výši 600 Kč.

2. Žalobce je přesvědčen o tom, že napadené rozhodnutí i jemu předcházející výzva k úhradě nákladů za poskytnutí informace jsou nezákonné. Žalobce žádal žalovaného o poskytnutí rozsudků vydaných v šesti věcech a o informaci, kdy tyto rozsudky nabyly právní moci. Žalobce požadoval neanonymizované verze těchto rozsudků, neboť byl účastníkem řízení, v nichž byly vydány. Žalovaný namísto toho, aby žalobci rozsudky zaslal, požadoval úhradu ve výši 600 Kč, což odůvodnil tím, že anonymizace rozsudků si vyžádá 3 hodiny práce (91 stran x 2 minuty práce). Žalovaný tedy trval na nutnosti rozsudky anonymizovat, na což žalobce reagoval podáním stížnosti na postup při vyřizování žádosti. Žalobcovu stížnost byla zamítnuta rozhodnutím Ministerstva spravedlnosti, a protože žalobce požadovanou úhradu neprovedl, odložil žalovaný napadeným rozhodnutím jeho žádost o informace.
3. Důvod pro podání žaloby spatřuje žalobce v nesmyslnosti anonymizace jeho vlastních osobních údajů v rozsudcích, které mu byly již dříve doručovány. Žalobce připomíná, že podle judikatury Ústavního soudu nelze právní normy aplikovat bez zohlednění jejich smyslu a účelu, a vytýká žalovanému, že nesprávně interpretoval rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 22. 9. 2011, č. j. 44 A 3/2011-60 (dostupný stejně jako ostatní rozhodnutí správních soudů z www.nssoud.cz), vydaný v situaci, kdy žalobce jako žadatel o informace sám nebyl účastníkem příslušného soudního řízení. K tomu žalobce dodává, že osobní údaje není třeba chránit před samotným subjektem těchto údajů a že účelem práva nemůže být samoučel. Ve vztahu k tvrzení žalovaného, podle něhož žalobce může požádat o neanonymizované verze rozsudků po zaplacení soudního poplatku v souladu s § 44 odst. 1 s. ř. s. (pozn. soudu: správně § 45 odst. 1 s. ř. s.), žalobce odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 12. 2006, č. j. 5 As 3/2006-70, přičemž zdůrazňuje, že má právo rozhodnout se pro tu variantu, jak získat požadované rozsudky, která je pro něj levnější. To platí tím spíše v situaci, kdy žalobce nepotřebuje ověřené kopie rozsudků, ale postačuje mu text a údaj o dni nabytí právní moci.
4. Pokud by rozsudky skutečně musely být anonymizovány, pak by to dle žalobce netrvalo tři hodiny a neodůvodňovalo úhradu 600 Kč. Osobní údaje totiž jsou uvedeny pouze na první straně rozsudků, což při počtu cca 8 stran x 2 minut práce představuje celkově jen 16 minut práce. Taková doba nepředstavuje „*mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací*“ ve smyslu § 17 odst. 1 věty druhé informačního zákona. Instrukce Ministerstva spravedlnosti ze dne 17. 7. 2011, č. 286/2011-OT-OSV (dále jen „instrukce č. 286/2011-OT-OSV“), pak stanoví za každou hodinu vyhledávání informace jedním pracovníkem úhradu ve výši 200 Kč, úhradu však nelze požadovat za méně než 1 hodinu práce. Nedůvodná anonymizace v délce asi 16 minut tak neopravňovala žalovaného k tomu, aby o úhradu žádal.
5. Žalobce dále argumentuje tím, že osobní údaje, které je třeba v rozsudcích anonymizovat, jsou pouze údaje odlišné od jména a příjmení, přičemž anonymizace takových údajů by zřejmě nezabrala ani oněch 16 minut. Jméno a příjmení totiž (ani ve spojení s číslem občanského průkazu) není chráněným osobním údajem, jak plyne z rozsudku Nejvyššího

správního soudu ze dne 29. 7. 2009, č. j. 1 As 98/2008-148, publikovaného pod č. 1944/2009 Sb. NSS. Žalovaný dle mínění žalobce setrvale nerespektuje judikaturu Nejvyššího správního soudu a Krajského soudu v Praze, týkající se jiných žalobcových žádostí, a zaštiťuje se instrukcí Ministerstva spravedlnosti ze dne 24. 7. 2009, č. 13/2008-SOSV-SP (dále jen „instrukce č. 13/2008-SOSV-SP“), která není obecně závazná. Žalobce poukazuje též na skutečnost, že soudní řízení je až na výjimky veřejné, rozsudky se vyhlašují vždy veřejně a jména účastníků bez anonymizace jsou uveřejňována na seznamu jednání vyvěšeném na dveřích jednací síně i na přehledu jednání dostupném dálkově. Podle rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 20. 2. 2015, č. j. 29 A 48/2013-68, není nezákonným zásahem dokonce ani zveřejnění jména a příjmení účastníka řízení v elektronické databázi soudních rozhodnutí. Žalobce cituje též názory týkající se anonymizace rozhodnutí vyslovené v odborné literatuře, jakož i rozsudky zdejšího soudu (např. ze dne 30. 3. 2009, č. j. 44 Ca 115/2008-79, ze dne 16. 6. 2009, č. j. 44 Ca 153/2008-94, ze dne 22. 9. 2009, č. j. 44 Ca 43/2009-101, ze dne 27. 5. 2010, č. j. 44 Ca 48/2009-102, ze dne 16. 6. 2010, č. j. 44 Ca 113/2009-95, ze dne 16. 6. 2010, č. j. 44 Ca 121/2009-88). Právo na informace lze dle žalobce omezit pouze zákonem v nezbytných případech a nemůže se tak stát instrukcí Ministerstva spravedlnosti č. 13/2008-SOSV-SP, což žalobce dokládá citacemi z rozsudků zdejšího soudu ze dne 4. 7. 2011, č. j. 44 A 73/2010-112, ze dne 26. 7. 2011, č. j. 44 A 75/2011-65, a ze dne 26. 7. 2011, č. j. 44 A 84/2010-124. Žalobce navíc má za to, že ministerstvo při vydávání instrukce překročilo meze své působnosti a pravomoci, neboť k jejímu vydání vůbec nebylo zmocněno. Závěrem žalobce shrnuje, že anonymizace jeho osobních údajů v rozsudcích nebyla nutná, úhrada byla požadována zcela bezdůvodně, jednalo se o šikanózní požadavek a omezení jeho práva na informace nebylo namístě.

6. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvádí, že úhrada nebyla požadována za anonymizaci rozsudků, ale za časově náročné posouzení obsahu rozsudků z hlediska možných zákonných překážek pro odepření některých informací, které žalovaný nemohl předem znát. Žalobce dle mínění žalovaného přehlíží, že mu dosud nebyly žádné informace poskytnuty a že jeho závěry o nesprávně anonymizovaných osobních údajích jsou přinejmenším předčasné. Není totiž vyloučeno, že výsledkem žádosti žalobce by bylo poskytnutí písemných vyhotovení rozsudků s minimální či žádnou anonymizací. Žalobce též nesprávně dovozuje, že se všechny osobní údaje týkaly výhradně jeho osoby. Požadované rozsudky byly vydány v celkem šesti soudních řízeních správních a povinností žalovaného bylo prověřit, zda v rozhodnutích nebyly obsaženy údaje, jejichž poskytnutí bylo vyloučeno dle § 7 až § 12 informačního zákona. Například v řízení sp. zn. X vystupovala vedle žalobce také paní M. Z..
7. Žalovaný dále upozorňuje na to, že má podle § 5 odst. 3 věty první informačního zákona povinnost zveřejnit informace v podobě, ve které je poskytl, způsobem umožňujícím dálkový přístup, a proto musí dbát na to, aby nezveřejnil informace, u nichž to vylučuje zákon. V dané věci tedy musel důkladně pročíst písemná vyhotovení rozsudků včetně jejich odůvodnění, tj. více než 90 stran textu (nikoli jen záhlaví rozsudků). V neposlední řadě žalovaný konstatuje, že není rozhodné, zda je žadatel o informace účastníkem řízení nebo zda některé informace zná. Pro zvláštní přístup k žalobci jakožto k účastníku řízení žalovaný neshledává důvod. Žalobce si dle žalovaného mohl vybrat, zda bude nahlížet do soudních spisů a případně získá za soudní poplatek plný a neupravený text rozsudků. Podal-li namísto toho žádost dle informačního zákona, vyřídil ji žalovaný podle pravidel

uvedených v tomto zákoně. Žalovaný tedy navrhuje, aby soud žalobu zamítl jako nedůvodnou.

8. V replice žalobce opakuje, že je absurdní, aby před ním byly tajeny jeho vlastní osobní údaje nebo osobní údaje ostatních účastníků řízení (konkrétně paní M. Z. žalobce zastupoval na základě plné moci v řízení před Nejvyšším správním soudem). I kdyby bylo třeba něco anonymizovat, nemohlo by to trvat celkem 3 hodiny. V dalších řízeních paní M. Z. ani nebyla účastníkem řízení, a tudíž zde nebylo co anonymizovat. Odkaz žalovaného na § 5 odst. 3 informačního zákona pak žalobce pokládá za účelový. Žalovaný totiž zamlčuje, že povinnost plynoucí z § 5 odst. 3 informačního zákona léta ignoruje, a také přehlídí druhou větu tohoto ustanovení, podle níž postačí o informacích poskytnutých v jiné než elektronické podobě nebo o mimořádně rozsáhlých informacích zveřejnit pouze doprovodnou informaci vyjadřující jejich obsah. Žalovaný tudíž nebyl povinen požadované kopie soudních rozhodnutí zveřejnit. Žalobce dodává, že se při vyřizování jeho žádosti o informace nedomáhá nějakého privilegovaného postavení, nýbrž pokládá za absurdní, aby byly anonymizovány údaje, které zná a které se týkají jeho osobně.
9. Při jednání soudu setrvali účastníci na svých procesních stanoviscích.

Obsah správního spisu

10. Soud ze správního spisu zjistil, že žalobce podal dne 23. 8. 2016 žádost o informace o obsahu všech rozsudků vydaných žalovaným pod sp. zn. X, X, X, X, X a X, k čemuž uvedl, že žádá o zaslání kopie všech rozsudků žalovaného a ve věci sp. zn. X (pozn. soudu: míněno zřejmě X) též rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, včetně uvedení informace, kdy jednotlivá rozhodnutí nabyla právní moci. Žalobce žádal o kopie rozsudků bez anonymizace, neboť byl účastníkem těchto řízení. Z opatrnosti poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 5 As 3/2006-70.
11. Žalovaný žalobci v přípisu ze dne 1. 9. 2016 sdělil, že účastenství v řízení sice nikomu nebrání podat žádost podle informačního zákona, avšak v režimu informačního zákona je nerozhodné, zda je žadatel účastníkem řízení nebo zda některé osobní údaje zná. Podstatné je, že nejsou známy zbytku veřejnosti, a proto povinný subjekt tyto údaje neposkytne. K účastníku řízení je tak třeba přistupovat jako k jakémukoli jinému žadateli. Žalovaný dále poznamenal, že účastníci řízení mají podle zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“) právo nahlížet do spisu a činit si z něj výpisy a opisy, přičemž poskytování kopií v neanonymizované podobě dle tohoto zákona je zpoplatněno soudním poplatkem. Pokud ovšem účastník zvolí režim informačního zákona, budou mu poskytnuty jen údaje, které tento zákon připouští. V požadovaných textech rozhodnutí žalovaný anonymizuje některé údaje, jejichž zveřejnění považuje za rozporné s právními předpisy upravujícími jejich ochranu (§ 8a informačního zákona), přičemž postupuje podle instrukce č. 13/2008-SOSV-SP, která sice není obecně závazným právním předpisem, ale kterou je žalovaný stejně jako ostatní české soudy povinen dodržovat. Žalovaný konstatoval, že požadovaná rozhodnutí mají celkem 91 stran a osobní údaje v nich uvedené je třeba nejdříve anonymizovat. Proto žalovaný požadoval úhradu ve výši 200 Kč za každou 1 hodinu, v tomto případě celkem 3 hodiny práce, neboť anonymizace jedné strany zabere jedné pracovníci cca 2 minuty. Celková částka tak činí 600 Kč. Při stanovení úhrady žalovaný postupoval zejména v souladu s opatřením předsedy Městského soudu v Praze č. 31/2010, které bylo v souladu s instrukcí č.

286/2011-OT-OSV. V závěru žalovaný poučil žalobce o tom, že jeho žádost bude odložena, nedojde-li k úhradě do 60 dnů od obdržení výzvy.

12. Dne 12. 10. 2016 podal žalobce stížnost na postup při vyřizování žádosti o informace, neboť nesouhlasil s výší požadované úhrady ani s důvody, jimiž byla odůvodněna, přičemž argumentoval obdobně jako v žalobě. Žalobce požadoval, aby nadřízený orgán snížil úhradu na 0 Kč.
13. Ministerstvo spravedlnosti následně vydalo rozhodnutí ze dne 21. 12. 2016, č. j. MSP-846/2016-OSV-OSV/4, jímž podle § 16a odst. 7 písm. a) informačního zákona potvrdilo výši úhrady požadované žalovaným. Ministerstvo spravedlnosti podobně jako žalovaný zdůraznilo, že je na účastníkovi řízení, jakým způsobem se seznámí s požadovanými informacemi. V případě nahlížení do spisu může být účastník povinen uhradit soudního poplatku spojený s pořízením kopie. Podá-li naproti tomu žádost o informace, musí si být vědom toho, že jeho žádost bude vyřizována podle informačního zákona a nebude s ním jednáno jako s privilegovaným žadatelem. Poskytnutí neanonymizované informace a její následné zveřejnění dle § 5 odst. 3 informačního zákona by bylo v rozporu s ochranou osobních údajů. Podle okolností může být i práce související s anonymizací považována za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací, přičemž dle poznatků ministerstva činí práce s jednou stránkou textu skutečně 2 minuty. Proto se ministerstvo ztotožnilo s výší vyměřené úhrady. Ministerstvo se vyjádřilo též k tomu, zda je jméno a příjmení osobním údajem, který by měl být anonymizován, k čemuž uvedlo, že rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2009, č. j. 1 As 98/2008-148, nelze aplikovat bez dalšího, ale je třeba zohlednit konkrétní okolnosti té které věci.
14. Žalovaný poté vydal napadené rozhodnutí, označené jako „*sdělení o odložení žádosti o poskytnutí informace*“, v němž uvedl, že žalobce dosud nezaplatil požadovanou úhradu, a proto byla jeho žádost dle § 17 odst. 5 informačního zákona odložena poznamenáním do spisu.

Posouzení věci krajským soudem

15. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas (napadené rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 18. 4. 2017), osobou k tomu oprávněnou a že obsahuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu v době vydání napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.). Soud ve věci nařídil v souladu s § 49 s. ř. s. jednání, načež shledal, že žaloba není důvodná.
16. Soud se předně zabýval tím, zda je napadené rozhodnutí, jež je svým charakterem prostým přípisem obsahujícím sdělení o odložení žádosti poznamenáním do spisu, rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s. a zda lze proti němu přímo brojit žalobou ve správním soudnictví. Vyšel přitom z usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 9. 2010, č. j. 2 As 34/2008-90, publikovaného pod č. 2164/2011 Sb. NSS, ze kterého plyne, že sdělení požadavku na úhradu za poskytnutí informace ani rozhodnutí o stížnosti žadatele, jež nesouhlasí s výší úhrady jemu sdělené, nejsou rozhodnutími ve smyslu § 65 s. ř. s., avšak sdělení o odložení žádosti podle § 17 odst. 5 informačního zákona takovým rozhodnutím je. Judikatura se též ustálila na názoru, že proti rozhodnutí o odložení žádosti není přípustný žádný opravný prostředek, a tudíž proti němu lze rovnou brojit žalobou ve správním soudnictví. V rámci soudního přezkumu rozhodnutí o odložení

žádosti soud může posoudit též výši vyměřené úhrady (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 6. 2017, č. j. 6 As 326/2016-32). Napadené rozhodnutí tedy lze podrobit přezkumu v tomto soudním řízení.

17. Jádrem sporu spočívá v otázce, zda měl žalovaný poskytnout žalobci jakožto účastníku skončených soudních řízení na jeho žádost podle informačního zákona neanonymizované rozsudky, resp. zda byl oprávněn požadovat po žalobci úhradu ve smyslu § 17 odst. 1 informačního zákona.
18. K tomu je vhodné na úvod poznamenat, že žalobce měl možnost nahlédnout do soudních spisů, v nichž byly vydány jím požadované rozsudky, jako účastník řízení a činit si z těchto soudních spisů sám zdarma výpisy či opisy nebo žádat, aby mu takové výpisy či opisy byly vydány (srov. § 45 s. ř. s. či § 44 o. s. ř.). Za poskytnutí stejnopisu nebo opisu rozsudků by v takovém případě musel zaplatit soudní poplatek dle položky 30 sazebníku poplatků, který je přílohou k zákonu č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudních poplatcích“). Žalobce však této možnosti nevyužil a podal namísto toho žádost o informace dle informačního zákona. Že žalobce skutečně mínil, aby jeho žádost byla posouzena v režimu informačního zákona a nikoli v režimu příslušného procesního předpisu (s. ř. s. či o. s. ř.), je zřejmé z toho, že ji označil jako „žádost o informace“ a v jejím textu výslovně odkázal na § 13 odst. 1 informačního zákona, přičemž se dovolával závěru rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 12. 2006, č. j. 5 As 3/2006-70. Podle tohoto rozsudku může právo na informace dle informačního zákona využít i účastník řízení, z něhož má být informace poskytnuta. Přestože se žalobce prostřednictvím žádosti domáhal zaslání několika rozsudků bez anonymizace s poukazem na to, že byl účastníkem soudních řízení, nebyl žalovaný za daných okolností povinen vyzývat žalobce k upřesnění žádosti. Žalobce navíc nežádal o fyzický přístup k celým soudním spisům či o poskytnutí kopií celých soudních spisů, resp. všech listin v nich obsažených, nýbrž pouze o informaci o obsahu a právní moci jednotlivých rozsudků. Žalobcová žádost tak nemohla být dle obsahu posouzena ani jako žádost o nahlédnutí do soudního spisu, ale bylo třeba nazírat na ni jako na žádost o informace podanou podle informačního zákona (přiměřeně srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 6. 2012, č. j. 9 Ans 7/2012-56, nebo ze dne 13. 12. 2006, č. j. 5 As 3/2006-70, týkající se možnosti účastníka správního řízení žádat o informaci ze spisu, kterou by jinak mohl získat na základě nahlížení do spisu). Na žádost žalobce přitom nedopadala výlučka dle § 11 odst. 4 písm. b) informačního zákona, podle níž povinné subjekty neposkytnou „informace o rozhodovací činnosti soudů, s výjimkou rozsudků“, jelikož žalobce žádal právě o informace týkající se rozsudků (tedy o informace, které lze dle informačního zákona získat). Žalovaný tudíž správně posuzoval žalobcovu žádost jako přípustnou žádost o informace, byť se jednalo o žádost podanou účastníkem řízení. Žalobce ostatně v žalobě netvrdí, že jeho žádost neměla být posuzována v režimu informačního zákona, má však za to, že mělo být přihlédnuto k tomu, že byl jako účastník řízení s textem rozsudků obeznámen, a tak mu měly být zaslány v neanonymizované podobě.
19. Při posuzování otázky, zda měl žalovaný při vyřizování žalobcovy žádosti zohlednit, že žalobce byl účastníkem soudních řízení, v nichž byly požadované rozsudky vydány, je dle názoru soudu třeba vycházet z toho, že právo na informace, zakotvené v čl. 17 Listiny základních práv a svobod patří mezi práva politická a jeho smyslem je veřejná kontrola výkonu státní (tedy i soudní) moci a pojmově v sobě zahrnuje působení na výkon

veřejné moci následnou veřejnou diskuzí a tvorbou veřejného mínění. Právo na informace nelze chápat jako právo jednotlivce žádat informace pouze pro svou individuální potřebu, nýbrž jako právo získat informace za účelem určitého veřejného zájmu (podrobně k tomu viz rozsudek zdejšího soudu ze dne 22. 9. 2011, č. j. 44 A 3/2011-60). Třebaže může v režimu informačního zákona žádat o informace ohledně obsahu soudního rozhodnutí i účastník řízení, v němž bylo toto rozhodnutí vydáno, nemění to nic na tom, že právo na takové informace je garantováno jen jako právo politické. O tom, že má žádost o informace sloužit veřejnému zájmu, pak svědčí též to, že jsou povinné subjekty povinny zveřejnit poskytnuté informace do 15 dnů způsobem umožňujícím dálkový přístup tak, aby se s nimi mohla seznámit i široká veřejnost (viz § 5 odst. 3 informačního zákona).

20. Smysl a účel práva na informace pak vedou soud k závěru, že při vyřizování žádosti o informace nelze přihlížet k tomu, že žadatel je současně účastníkem řízení, neboť informace jím žádaná nemá sloužit jeho osobní potřebě, ale potřebě veřejnosti, do role jejíhož zástupce se žadatel podáním žádosti *de facto* staví. Žadateli o informace, který je současně účastníkem řízení, jehož se požadovaná informace týká, se tak musí dostat informace stejného obsahu, jaká by se dostala jakémukoli jinému žadateli (shodně viz POSPÍŠIL, I. Soudní judikatura a dotváření či přetváření práva? Příklady z aplikace zákona o svobodném přístupu k informacím. *Právní prostor*. Ostrava, 2019. Dostupné na: <https://www.pravniprostor.cz/clanky/ustavni-pravo/soudni-judikatura-a-dotvareni-ci-pretvareni-prava-priklady-z-aplikace-zakona-o-svobodnem-pristupu-k-informacim>).
21. Žalovanému je tak třeba dát za pravdu v tom, že rozhodl-li se žalobce nevyužít svého procesního práva nahlédnout do soudních spisů a pořídit si z nich opisy (popř. požádat o jejich vyhotovení) a podal-li namísto toho žádost o informace (tedy obecný nástroj sloužící komukoli), pak jeho žádost musela být vyřizována jako žádost jakéhokoli jiného žadatele v režimu informačního zákona podle pravidel zde stanovených, tedy včetně aplikace důvodů pro omezení práva na informace. K tomuto závěru soud dospívá i při vědomí toho, že část odborné veřejnosti zastává názor opačný a rozlišuje kategorii „privilegovaných“ žadatelů, vůči nimž se nemusí uplatnit veškerá zákonná omezení, což bývá zdůvodňováno tím, že má-li určitá skupina žadatelů ke konkrétní informaci „privilegovaný“ přístup podle zvláštního zákona, pak žádá-li o takovou informaci dle informačního zákona, nemusí povinný subjekt uplatňovat ochranu vyžadovanou tímto zákonem (viz zejména FUREK, A. a kol. *Zákon o svobodném přístupu k informacím. Komentář*. Praha: C. H. Beck, 2016. K § 5 a § 12). Citovaný odborný názor však dle mínění soudu dostatečně nereflektuje povahu práva na informace a pomíjí výše zdůrazňovanou skutečnost, že informace získané postupem podle informačního zákona nemají primárně sloužit jednotlivci, nýbrž veřejnosti. Má-li účastník zájem o úplné, neanonymizované či jinak chráněné informace, je na něm, aby využil cestu, kterou mu nabízí příslušné procesní předpisy (typicky institut nahlížení do spisu sloužící k ochraně práva účastníka na spravedlivý proces). Zvolí-li účastník naproti tomu cestu žádosti o informace dle informačního zákona, dává tím najevo, že nemíní využít „privilegovaný“ přístup k informacím, nýbrž způsob obecný se všemi důsledky z toho pramenícími. V takovém případě není dán důvod, proč by mělo být s žadatelem zacházeno jako s účastníkem řízení, neboť v danou chvíli nevyužívá žádné procesní oprávnění účastníka řízení.
22. Názor, podle něhož by mělo být zohledňováno, že o informaci žádá „privilegovaný“ účastník řízení, bývá opíráno o rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 8. 2005,

č. j. 6 As 40/2004-62, č. 711/2005 Sb. NSS. V dané věci měla žadatelka o informace v postavení občana obce právo na přímý fyzický přístup k usnesením rady města (formou nahlédnutí a pořízení výpisů) podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, a proto bylo dle Nejvyššího správního soudu možné poskytnout jí kopie těchto usnesení dle informačního zákona bez toho, aby musel povinný subjekt zajistit zákonem stanovenou ochranu práv a svobod jiných osob způsobu předvídanými v § 12 informačního zákona. Ani tento rozsudek však dle mínění zdejšího soudu dostatečně nereflektuje to, že právo na informace je právem politickým, jehož realizace má vést k utváření a ovlivňování veřejného mínění, a že žádost o informace naopak nemá za cíl umožnit jednotlivci levnější či pohodlnější způsob, jak se dostat k informacím (byť žadateli samozřejmě nelze klást k tíži, pokud z možností, které přichází v úvahu, zvolí tu, která je pro něj výhodnější). Především však byl citovaný rozsudek vydán v době, kdy informační zákon neobsahoval povinnost vymezenou nyní v § 5 odst. 3, tedy povinnost zveřejnit do 15 dnů od poskytnutí informací na žádost tyto informace způsobem umožňujícím dálkový přístup. Z tohoto důvodu ostatně také Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 6. 2. 2019, č. j. 6 As 240/2018-40 (byť jako *obiter dictum*), k argumentaci žadatele o informace coby účastníka řízení uvedl, že případné účastenství nehraje z pohledu aplikace informačního zákona žádnou roli. „Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 8. 2005, č. j. 6 As 40/2004-62, na který stěžovatel v této souvislosti poukazuje, byl přijat v době, kdy zákon o svobodném přístupu k informacím neobsahoval povinnost uloženou v § 5 odst. 3, tedy do 15 dnů od poskytnutí informací na žádost je zveřejnit způsobem umožňujícím dálkový přístup, tedy poskytnout neomezenému okruhu široké veřejnosti (tato povinnost byla do zákona vložena zákonem č. 61/2006 Sb. s účinností od 23. 3. 2006). Nejvyšší správní soud má za to, že i tato forma následného zveřejnění představuje zpracování osobních údajů, které musí splňovat požadavky zákona o ochraně osobních údajů. Posouzení, zda ochrana osobních údajů omezuje poskytnutí určité informace žadateli na žádost, je proto třeba činit i s ohledem na to, že informace se dle § 5 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím stane informací přístupnou komukoliv, nikoliv jen žadateli.“ Na shora uvedeném pak dle názoru zdejšího soudu nic nemění ani to, že některé poskytnuté informace není třeba dle § 5 odst. 3 věty druhé informačního zákona zveřejňovat v celém jejich rozsahu, neboť postačí zveřejnit pouze doprovodnou informaci vyjadřující jejich obsah. Výjimka stanovená pro některé informace (např. informace mimořádně rozsáhlé, sdílené prostřednictvím rozhraní informačního systému či poskytnuté v jiné než elektronické podobě) totiž nemůže sloužit jako vodítko k pochopení účelu právní úpravy. Podstatné zůstává, že až na případy, kdy by to povinný subjekt nadměrně zatěžovalo, je třeba nabídnout poskytnuté informace také zbytku veřejnosti.

23. S ohledem na shora uvedené tedy žalovaný postupoval správně, pokud žalobcovu žádost o informace vyřizoval v režimu informačního zákona jako žádost jakéhokoli jiného, nikoli tedy „privilegovaného“ žadatele.
24. Podmínky poskytování informací na základě žádosti upravuje § 4a informačního zákona; ustanovení § 6 až § 12 informačního zákona pak obsahují limity pro poskytování informací, tedy za jakých okolností a jakým způsobem může povinný subjekt poskytnutí informace omezit. Jedním z těchto důvodů, upravených v § 8a informačního zákona, je ochrana osobních údajů, která může vést k tomu, že povinný subjekt žadateli některé informace neposkytne, resp. že mu poskytne požadovaný dokument v anonymizované podobě, v níž budou některé osobní údaje znečitelněny (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 3. 2008, č. j. 3 As 13/2007-75, č. 2202/2011 Sb. NSS).

25. Podle § 17 odst. 1 informačního zákona jsou povinné subjekty v souvislosti s poskytováním informací oprávněny žádat úhradu ve výši, která nesmí přesáhnout náklady spojené s pořízením kopií, opatřením technických nosičů dat a s odesláním informací žadateli. Povinný subjekt může vyžádat i úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací.
26. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 31. 7. 2014, č. j. 5 As 76/2014-23, č. 3109/2014 Sb. NSS, vyložil, že úhradu dle § 17 odst. 1 informačního zákona lze požadovat za vyhledávání „*ve všech požadovaných rozhodnutích případných informací*“, které nelze poskytnout dle informačního zákona, přičemž se zejména bude jednat o informace týkající se osobnosti, projevů osobní povahy, soukromí fyzické osoby a osobní údaje ve smyslu § 8a informačního zákona. V témže rozsudku Nejvyšší správní soud uvedl, že „*[j]e zřejmé, že přítomnost takových údajů nelze v žádném ze soudních rozhodnutí předem vyloučit, je tedy v každém případě třeba tato rozhodnutí důkladně projít (pročíst) a identifikovat tyto případné údaje, které poskytnuty být nemohou a které tedy mají být v poskytnutých kopiích anonymizovány, resp. znečitelněny. Tuto činnost, která může být v případech delších soudních rozhodnutí čítajících desítky stran značně časově náročná, tedy musí pracovníci povinného subjektu vykonat v každém případě, i tehdy, pokud nakonec po této kontrole požadovaných soudních rozhodnutí vyjde najevo, že žádné takové údaje, které by měly být znečitelněny, neobsahují. Úhrada na tuto kontrolu, požadovaná v případě zvlášť rozsáhlých soudních rozhodnutí, tedy musí být, neuspěje-li žadatel v plném rozsahu se stížností proti této úhradě u nadřízeného orgánu, nejprve zaplacená, aby z provedení této kontroly teprve vyplynulo, zda, případně v jakém rozsahu je nutné poskytnutí informací obsažených v požadovaných soudních rozhodnutí odeprít a vydat o tom rozhodnutí o částečném odmítnutí žádosti. Proti tomuto rozhodnutí o částečném odmítnutí žádosti je, jak již bylo řečeno, přípustné odvolání, ale ani v případě jeho plného úspěchu by nebylo možné říci, že by úhrada nákladů spojených s uvedenou kontrolou poskytovaných soudních rozhodnutí byla zbytečná či neoprávněná.*“
27. Ačkoli žalovaný ve výzvě ze dne 1. 9. 2016 poněkud nepřesně poznamenal, že v požadovaných rozsudcích bude nutno anonymizovat osobní údaje, je třeba jím požadovanou úhradu chápat nikoli jako úhradu za anonymizaci osobních údajů, nýbrž jako úhradu za vyhledání případných chráněných informací a za jejich následné znečitelnění (anonymizaci). V tomto smyslu byla výzva ze dne 1. 9. 2016 korigována také ze strany Ministerstva spravedlnosti, které v reakci na žalobcovu stížnost uvedlo, že úhrada byla stanovena za pečlivé prostudování jednotlivých rozhodnutí v jejich celistvosti za účelem zjištění, v jakém rozsahu je možné údaje v nich uvedené poskytnout. Stanovení úhrady za takovou činnost, jedná-li se o činnost mimořádně rozsáhlou, přitom je v souladu s § 17 odst. 1 větou druhou informačního zákona.
28. Údaje, které nelze poskytnout podle informačního zákona, se nemusí nutně nacházet pouze v záhlaví či výrocích obsažených na prvních stranách požadovaných rozsudků, nýbrž kdekoli v jejich odůvodnění (typicky zejména v části rekapitulující obsah správního spisu či provedených důkazů, nezřídka však také v části právního posouzení věci ze strany soudu). Je proto třeba pročíst všechny stránky rozsudku a pečlivě zvážit, zda poskytnutí konkrétního údaje samo o sobě nebo ve spojení s údaji uvedenými na jiných místech téhož rozsudku nepovede k porušení informačního zákona. Žalovaný tudíž oprávněně vycházel z toho, že bude nutné pročíst všechny stránky všech požadovaných rozsudků, tj. 91 stran a nikoli pouze 8 stran, jak tvrdí žalobce. Předpoklad žalovaného, že pročtení a případná anonymizace jedné strany zabere jeho zaměstnankyni asi 2 minuty času, pak soud

nepovažuje za nijak nadhodnocený, neboť je mu z jeho vlastní administrativní činnosti známo, že taková činnost může trvat (v závislosti na obsahu konkrétního rozsudku) dvojnásobnou i trojnásobnou dobu. Postup žalovaného, který stanovil, že si poskytnutí žalobcem požadované informace vyžádá 3 hodiny času (tj. 91 stran x 2 minuty), byl tedy zcela v souladu se skutkovými okolnostmi věci. Jelikož žalobce ve své žalobě nikterak nezpochybnuje, že 3 hodiny práce představují mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací (pouze nedůvodně tvrdí, že by vyhledávání netrvalo 3 hodiny, ale jen 16 minut), ani nerozporuje sazbu úhrady za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací ve výši 200 Kč za každou 1 hodinu práce, soud se již dále nezabývá souladem povinnosti zaplatit úhradu v celkové výši 600 Kč se zákonem.

29. K obsáhlé žalobní argumentaci týkající se definice osobního údaje (zejména otázky, zda je jméno a příjmení osobním údajem, který je třeba anonymizovat) a instrukce Ministerstva spravedlnosti č. 13/2008-SOSV-SP, vydané k provedení některých ustanovení informačního zákona (dostupné z <https://infodeska.justice.cz/soubor.aspx?souborid=2274115>), soud konstatuje, že se jedná o argumentaci, která překračuje předmět tohoto soudního řízení. Byla-li žádost žalobce odložena napadeným rozhodnutím, neboť žalobce na výzvu neuhradil úhradu vyměřenou dle § 17 informačního zákona, lze v řízení o žalobě proti napadenému rozhodnutí řešit pouze to, jestli k odložení žádosti došlo v souladu se zákonem a jestli byla úhrada vyměřena zákonně. Zaplacení úhrady bylo teprve podmínkou pro to, aby žalovaný přistoupil ke kontrole, zda a v jakém rozsahu lze žalobci poskytnout jím požadované informace. Až v případě, že by žalobce úhradu zaplatil a žalovaný by mu následně poskytl anonymizované rozsudky a jeho žádost co do neposkytnutých údajů částečně odmítl, by bylo namístě řešit, zda byla provedená anonymizace oprávněná a zda při vyřizování žádosti mohlo být postupováno v souladu se shora uvedenou instrukcí. Žalovanému je tak nutno přisvědčit v tom, že polemika s rozsahem anonymizace je předčasná. Není nikterak vyloučeno, že by žalovaný po provedené kontrole dospěl k závěru, že žalobcovy osobní údaje není třeba znečitelnit, neboť podáním žádosti vyslovil souhlas se zveřejněním svých osobních údajů, nebo že by žalovaný žalobci poskytl rozsudky ve zcela neanonymizované podobě.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

30. Soud ze shora uvedených důvodů neshledal důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí, a proto rozhodl o zamítnutí žaloby (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
31. O náhradě nákladů řízení účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch. Úspěšný žalovaný náhradu nákladů řízení nepožadoval.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 26. února 2020

Mgr. Tomáš Kocourek, Ph.D., v. r.
předseda senátu